

{ אז נדברו }

פרשת משפטים תשע"ט | גליון מספר: 407 | לסדר: "וברך את לחמך ואת מימך"

להצטרפות לשיחת

התפוצה במייל,

להערות והערות:

a8447168@gmail.com

ניתן להשיג עלונים יחידים מידי
שבוע בבני ברק ברחוב חזון איש
34 (פינת דסלר מ' דרייפוס)
0527117271

וברח' הרב גנחובסקי 26 קומה א'
קרית הרצוג.

גיליונות יחידים **במושלבים**
בר אילן 39 קומה א'

ובביתר עילית רחוב החוזה
מלובלין 19/3

להשתתפות בהוצאות הגליון:

בבנק:

חשבון 53957

בנק דיסקונט

סניף 106

באשראי:

"נדרים פלוס"

"קהילות"

בטלפון:

(מענה ממוחשב)

0799-654321

השיפה ראשונית: מי הראשון שהמציא את המושג מאצי'נג???

כן... היום כולם עושים את זה... אין קהילת קודש שלא פותחת במגבית מאצי'נג (בהזדמנות אולי צריך לפתוח את הנושא הזה... מה המעלה הגדולה שיש בזה מצד אחד... ולמה זה לפעמים כ"כ מעצבן אותנו... אולי לקראת פרשת שקלים...) עכ"פ בזמן האחרון זה נהיה המודעה... אין מגזר ואין קהילה שלא פותחת במגבית כזו... **אבל עדיין מי הראשון!!!** מי היה הראשון שהמציא את הרעיון הזה?? תנחש מי??

לא תאמין אבל התהום!!!! כן... גמ' מפורשת בתענית (כה:); רבי שמעון בן אלעזר אומר: אין טיפה שיוצאת מלמעלה שאין שלוש טיפות עולים כנגדה מלמטה, (הגירסא בגמ' זה טפח וגי' טפחים... אבל המשמעות היא אותו דבר) התהום יום אחד ראה שלעננים קשה לפתוח את הארנק ולהוריד גשם... **מה עשה התהום???** פתח במגבית מאצי'נג והוא עשה הסכם עם העננים!!! על כל טיפה אחת שאתם מורידים מהשמים... אני מביא שלוש טיפות... ומאז... העננים קיבלו מוטיבציה... והם התחילו להוריד גשם... תשמע... זה משתלם...

אני רוצה שתבין: כל המים מגיעים מהתהום!!!! גם הגשמים שיוורדים מהשמים... גם הם מגיעים מהתהום... רק מה? הם עוברים סוג של תהליך... בהתחלה הם היו בתהום... ואז הם פתאום התאדו ונהיו עננים... ואז הם חוזרים לרדת בתור גשמים... **עכשיו לו יצייר שאני הייתי טיפת מים!!!** והתהום היה ניגש אלי ומנסה להתרים אותי? בואי טיפת מים יקרה... האם את מסכימה להתאדות... ואז תהפכי להיות ענן... ואז אתה שוב תהפכי להיות טיפת מים ותרדי חזרה לעולם בתור גשם... אם אני הייתי טיפת מים הייתי מסרבת בתוקף... סליחה תהום... מה אני מרויחה מכל הסיפור הזה...?? הרי כבר עכשיו בלאו הכי אני טיפת מים!!! ואתה רוצה שאני אעשה שמיניות באויר... שאתאדה... שאהפוך להיות ענן... ואח"כ שוב לרדת בתור גשם... ואז אני שוב פעם חוזרת להיות אותה טיפת מים... אז מה הרווחתי?? הייתי טיפת מים וחזרתי להיות אותה טיפת מים... מה לי ולצרה זוו?? **לכו!!! לכן מגיע התהום עם הצעה מפתה ואומר:** כדאי לך טיפה יקרה... אם את מצידך מוכנה להתאדות... אם את מצידך מוכנה להקריב את הטיפה אחת שלך... אני במקביל מוכן לתת עוד שלוש טיפות מים... אה... עכשיו זה כבר ריווחי...

הטיפת מים הזו היא כל אחד ואחד מאיתנו: כל אחד מאיתנו רוצה להתקרב לעבודת ה'... רוצה קרבת אלוקים... להיות בקשר עם ה'... להיות מחובר לתורה עם כל הרמ"ח והשס"ה... אבל משהו פה תקוע... העסק לא נוסע... אני מרגיש משהו חסום... אין חשק... אין חיבור... כן!!! מה אפשר לעשות... מאז היום השני לבריאת העולם... באותו יום נעשה הנתק הכואב בין מים העליונים למים התחתונים!!! ומאז אנחנו מצד עצמנו נמצאים פה למטה... קשה לנו להתעורר מעצמנו לעבודת ה'... תהום אל תהום קורא- כל משברך וגליך עלי עברו... **אבל!!! יש הסכם אחד ברור:** על כל מאמץ מצידנו להשקיע בטיפה אחת מלמעלה... אנחנו מקבלים פידבק שלוש כפול מלמטה... על כל שעת לימוד שהולכת בקושי... אתה מקבל התעוררות כפולה ומכופלת מלמטה... אם אתה תתאמץ מאוד ללמוד כל סדר ג' שעה אחת בכל מחיר אפילו שזה מאוד קשה...!!! יום יבא... ואתה תקבל עוד שעתיים בנוס... ואת הסוד הזה לא כולם יודעים...

זו טעות מוכרת של בחורים: אני עובד כ"כ קשה... יש בסדר ג' שלוש שעות לימוד!!! ואני נלחם מלחמת עולם על שעה אחת בלבד שלפחות שעה אחת אני אלמד כמו שצריך... וגם זה עולה לי בדם... נו... אז בא נניח שאחרי כל המאמצים אני אצליח סוף סוף לרכוש את השעה הזו כקנין נצח... אבל הלאה... יש לי עוד שעתיים שלוש נוספות בסדר ג' שעדיין לא התחלתי לעבוד עליהם... נו... אז מה העניין להתחיל להתאמץ?? **לא אדוני!!!** אם אתה משקיע בשעה אחת בסדר ג'... על כל טיפה שמגיעה **מלמעלה**... יש עוד שתי טיפות שמגיעות אוטומטית מלמטה... אתה השקעת שעה אחת... ועליה אתה מקבל עוד שתי שעות חינוך... אחרי שאתה תעשה את שלך ואתה מצידך לומד שעה אחת בסדר ג'... אתה פתאום תמצא את עצמך לומד שלוש שעות בסדר ג' בחשק ובמתקנות! **זה מה שכתוב בספר התהילים... בפרק הל"כ מפורסם:** כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלוקים... אה... מי לא מכיר את הפסוק הזה...?? כמה לחנים הולחנו עליו...?? כמה לב יהודי משתפך בערגה על המילים העורגות שבפסוקים האלו...?? כן... מאיפה נפשו של דוד המלך קיבלה את הערגה הנפלאה הזו לאלוקים?? **אתה יודע מאיפה???** חכה... תמשיך הלאה... לפסוק הבא... **היתה לי דמעותי לחם יומם ולילה באמור אלי כל היום איה אלוקיך...** היו לי לילות ארוכים של חוסר חשק... חוסר גישמאק... חוסר הבנה... כלום!! ישבתי מול הגמ' ודמעות בעיניים... והייתי לי דמעותי לחם יומם ולילה... ועל כל דמעה כזו שירדה מלמעלה!!! קיבלתי כאיל תערוג על אפיקי מים... מלא מלא כיסופים וערגה וחשק מלמטה... **אני חושב שזה לא הגון!!!** כולם יודעים לשיר את שני הפסוקים הראשונים של המזמור... את הפסוק כאיל תערוג... ואת הפסוק צמאה נפשי לאלוקים... **לא!!! זה כבר לא חכמה!!!** אדם שיש לו כאלו כיסופים נוראים לבא להיראות פני אלוקים הוא אחד שכבר נמצא עמוק עמוק בתוך עבודת ה'... אדם כזה כבר קיבל את הפידבק מלמטה... התהום כבר שילם לו... והוא כבר נמצא במצב של אפיקי מים... **זה כבר החלק השני של הסיפור!!!** אבל אסור לשכוח ולהדגיש בעיקר את **החלק הראשון** של הסיפור!!! איך הוא הגיע לכאיל תערוג על אפיקי מים... נו... איך?? היתה לי דמעותי לחם יומם ולילה... אותן תקופות קשות שלא היה לי מינימום של חשק... אפילו קרטוב של גישמאק לא היה לי בעבודת ה'... ובכל זאת לא הרפיתי... רק המשכתי... ולחשתי לעצמי כל הזמן: מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלוקים... התוצאה היתה: כאיל תערוג על אפיקי מים... שנזכרה...

ניתן לקנות הספר "וימאן" העוסק בנושאים הקשורים

לימי השובבי"ם. ניתן לקנות בטל':

0527683095

0548446691

האם למשפטי התורה יש באמת טעם??

הפרשה שלנו נקראת פרשת משפטים וכל כולה עוסקת במה שנקרא במשפטי התורה... כולנו יודעים שיש הבדל בין חוקים למשפטים... ומה ההבדל?? שחוקים זה דינים שאין להם טעם... כלשון רש"י: שיצר הרע משיב עליהם למה לנו לשומרן ואומות העולם משיבין עליהם..." אז הם יכולים לזלזל בזה... לעומת זאת משפטים זה מצוות שיש בהם טעם שגם אומות העולם מסוגלים להבין אותם... נכון?? את החילוק הזה כולנו יודעים... אין ילד שלא יודע להבחין בין מצוות שיש בהם טעם לחוקים שאין בהם טעם...

אבל תרשה לי לשאול שאלה מאוד מאוד פשוטה:

וכי המשפטים של התורה הם כ"כ כ"כ מובנים והגיוניים... אתה בטוח שמשפטים זה משהו שגם גוים מסוגלים להבין?? **בא ניקח לדוגמא:** התורה אומרת כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי חנם... סליחה... למה דווקא בשביעית יצא?? למה לא פחות? ובעצם למה לא יותר? אתה יכול להסביר לי למה בדיוק בשביעית יצא?? יש לך טעם לזה?? והלאה בכלל... ואם אותו עבד יאמר אהבתי את אדוני... מה עושים לו?? רוצעים לו את האוזן ואז הוא נהיה עבד עולם... נו... מה זה הרציעה הזו?? אתה מבין את זה בשכל?? אתה יכול להגיד שזה מצוות שיש להם טעם?? **בקיצור:** קח איזה פסוק שאתה רוצה מפרשת משפטים... שמדבר על דיני ממונות... ואני אוכיח לך לאורך כל הדרך שבכל דין ומשפט שכתוב בתורה יש בו כל מיני הוראות וחוקים פסוקים שככה התורה אומרת ואין בהם טעם הגיוני... **בא ניקח עוד דוגמא...** שור תם משלם חצי נזק... ואם שלוש פעמים הוא נגח... הופה... פתאום הוא נהיה מועד ומשלם נזק שלם... בינינו... אם ייצא לך פעם לדבר עם שופט בערכאות ותגיד לו שככה התורה אומרת... אתה בטוח שהוא יסכים עם התורה ויאמץ את הפסק הזה?? ממש לא!!! הוא יתווכח... הוא יטען שמי אמר... מי אמר שתוך שלושה פעמים הוא נהיה מועד... אולי פחות... אולי יותר... בקיצור: בסופו של דבר גם המשפטים הכי הגיוניים שזה נקרא שיש בהם טעם... עדיין הם חוקים לכל דבר!!! הם עדיין ציונים גמורים של התורה שכשאנחנו פותחים מסכת בבא קמא או בבא מציעא אנחנו יורקים הרבה דם על חוקי התורה ואנחנו עושים הרבה שטייג תוייררה... ואף אחד לא מרגיש לרגע שהוא עושה פה תואר שני למשפטים בחסות התורה... **בקיצור:** אם תושיב גוי גמור מול גמ' מסכת בבא קמא, ממש לא בטוח שהוא יבין את הטעמים שיש בכל מצוה והוא לא ישיב עליהם...

אתה מסכים איתי או לא??

אם ככה... **אז למה עדיין!!!** למה עדיין זה נקרא משפטים זה מצוות שיש בהם טעם?? תכל'ס... מה ההבדל בין חוקים למשפטים?? מה ההבדל בין **חוק התורה** שאומר שאסור ללבוש שעטנז... שזה דבר שאין בו שום טעם... לבין **משפט התורה** שאומר שאם השור נגח את העבד צריך לשלם שלושים שקלים?? הרי גם כאן וגם כאן יש חוק!!! כמו שאתה לא מבין למה דווקא פרה? ולמה דווקא אדומה?? ככה אתה לא מבין למה דווקא שלושים שקל ולא עשרים ולא חמישים?? אז למה עדיין זה נקרא משפטים זה יותר מובן ויש לזה יותר טעם מאשר חוקים??

אני לא סתם שואל את השאלה הזו... אני חותר בעיקר לתשובה... בתשובה טמון מסר מאוד חשוב ביהדות...

--- **ביאור העניין בעמוד הבא (3-4) בגיליון זה...**

כשהילגע זוהר הקדוש מדבר על קדושה... מה הוא אומר??

הזוהר הקדוש זה ספר שכל כולו סתרי תורה... כל כולו קודש קדשים... והנה... בפרשת קדושים... על הפסוק קדושים תהיו... הזוהר הקדוש מאריך לבאר את העניין של קדושים תהיו... ומסופר שם על רבי יוסי שהיה הולך בדרך ופגש ברבי חיה ושניהם דיברו בסתרי תורה על קדושים תהיו... שאדם מקדש עצמו מלמטה מקדשים אותו הרבה מלמעלה... ואז!!!! לפתע הם ראו אדם שרוכב על סוס... ו... והוא נכנס עם הסוס לתוך שדה זרועה... וכידוע אסור לעבור לשדה חרושה כי זה הורס את הזרעים... אבל אותו אחד כנראה מאוד מיהר והוא רצה לקצר את הדרך... אז הוא נכנס עם הסוס... ואז!!!! פתאום הוא היה צריך מקל בשביל להנהיג את הסוס... אז תוך כדי הרכיבה הוא עקר זמורה של גפן מאותה שדה בשביל להנהיג את הסוס... פנה ר' יוסי לרבי חיה ואמר לו: הנה!!! הנה לך קדושים תהיו... האדם הזה עבר על קדושים תהיו... אדם מטמא עצמו מעט מלמטה... ונכנס לתוך השדה של חבר שלו ומקלקל את הזרעים... מטמאים אותו הרבה מלמעלה... והנה הוא כעת נכשל גם בכריתת נטיעה... (נטיעה היא תמיד הרבה יותר חשובה מזרע... כי זרע זה דבר חד פעמי שצריך לזרוע אותו מחדש ואילו נטיעה זה משהו קבוע... כל המושג של בל תשחית מגיע מלא תשחית את עצה... ממילא אותו אדם שנכנס לשדה חבירו והתחיל בהשחתת הזרעים של חבירו... לא יצא משם עד שהוא לא עבר עביירה יותר חמורה של כריתת נטיעה...) זהו... עד כאן הסיפור...

בינינו... מה מוזר בסיפור הזה?? מה פה נשמע לא כ"כ מצלצל?? נו... תגיד אתה??

ר' יוסי ור' חיה הקדושים... שני שרפי קודש... מהחבריא קדישא של רבי שמעון בר יוחאי מהלכים בדרך ומדברים בנועם שיהי על הילגע היילגע קדושים תהיו!!!! ומה הדוגמא שלהם להילגע?? מה הסמל והדוגמא לנושא של קדושים תהיו?? איסור גזל!!!

האם פעם העלית את דעתך שאדם שעובר על גזל... הוא נכשל בקדושים תהיו??

אני יודע ששבת קודש... הילגע שבת... אני יודע שהתפילה זה קודש קדשים... אני יודע שצריך לשמור על העיניים כי צריך לשמור על קדושה... אני יודע שיש דברים שבקדושה... אבל אם אני לא מספיק נזהר בדיני ממונות... שאני מתעסק עם קדושים תהיו??

פעם זכיתי להיכנס אצל אדם קדוש... שפחדתי עליו שיש לו רוח הקודש... אז לפני שנכנסתי אצלו עשיתי תשובה... החבאתי את כל העבירות שלי אצל אבא שבשמים... שהוא ישא את עון פשע וחסאה והעיקר שהצדיק לא ידאה... (כן... כמו שרבי"ז אמר לפני פטירתו... והלואי ולא ידאני אדם...) הלכתי באותו יום למקווה... עשיתי תשובה על שמירת עיניים ועל מחשבות זרות... אבל לא העליתי על דעתי שצריך גם לחזור בתשובה על גזל!!! נו... גזל... שקל אה"ן שקל אער... אבל הנה!!! כאן הזוהר הקדוש מלמד אותנו שכשאתה לא מספיק זהיר בדיני ממונות אתה לא רק מתעסק עם חושן משפט אלא אתה מתעסק גם עם קדושה וטהרה...

כן... היום יש ב"ה מודעות להפרדה בין גברים לנשים... לשמירה על גדרי הקדושה...

אבל ההההלו!!! יש עוד הפרדה שצריך לשמור עליה!!! יש עוד קדושה שצריך להקפיד עליה:

הפרדה וקדושה ביני לבין הממון של החבר שלי!!! שאני לא אשלה בו י... להיזהר להיות ישר ושלא יגיע אלי ממון שלא מגיע לי ביושר... גם זה קדושה!!!

כן... זה פסוק מפורש בתהילים: ארחץ בניקיון כפי ואסובבה את מזבחך ה'...

מה זה ארחץ בניקיון כפי? אז חז"ל אמנם דורשים מכאן את הדין לטויל ידיים לפני התפילה... אבל פשט הפשוט דוד המלך מדבר על ניקיון כפיים!!! לא ישבתי עם מתי שוא ועם נעלמים לא אבא (נעלמים זה אנשים לא ישרים... שמדברים אחד בפה ואחד בלב...) שנאתי קהל מרעים ועם רשעים לא אשב... דוד המלך מעיד על עצמו: אני לא מוכן לעשות עסקים לא ישרים... אני לא מוכן להרויח או לחסוך כסף בצורה לא ישרה... למה?? כי ארחץ בניקיון כפי ואסובבה את מזבחך ה'... אני צריך להתקרב למזבח... ובשביל להתקרב למזבח צריך להיות נקי... צריך להיות טהור וקדוש... ממה?? מחשש גזל!!!

שלא תבין לא נכון: דוד המלך לא טבל במקוה כל יום... דוד המלך לא זכה להיטהר כל יום... מה אפשר לעשות... הוא היה מורה הוראה וכל הזמן הוא היה מתעסק בטומאה וטהרה... כל הזמן היו מביאים לפניו כל מיני כלים ואבזרים טמאים והוא כל הזמן היה במצב של טומאה... אז לטבול במקוה הוא לא יכל... אבל הוא היה רוחץ את עצמו בניקיון כפיים... ואם ארחץ בניקיון כפי... הרי אסובבה את מזבחך ה'... (אגב: מכאן למדים חז"ל שלוב הגזל פסול... שרק אם ארחץ את הלולב בגזל רק אז אוכל בסוכות לסובב את הבימה בלולב...)

משום מה ניקיון כפיים זה לא כ"כ פופולרי אצלנו... הרבה יותר מרגש אותי ומדבר אלי טבילת מקוה מאשר ניקיון כפיים... אבל בשביל זה לא אנחנו משרטטים את התורה... אלא הקב"ה!!! והקב"ה אומר שבאלה חפצתי!!!! מה נעשה... כן הזוהר הקדוש אומר שזו הסיבה שפרשת משפטים נאמרת מיד אחרי עשרת הדיברות!!! כי הנושא של ישרות בדיני ממונות הוא חביב אצל הקב"ה... ולכן אם תשים לב... באמצע מעמד הר סיני התורה מפסיקה ב"ואלה המשפטים..." ואז בסוף הפרשה שוב חוזרים למעמד הר סיני... באמצע הייתה הפסקה... במה?? באיזה נושא?? ישרות בדיני ממונות!!! שלא תגיד שלא ידעתי עד כמה זה חשוב אצל הקב"ה... אז הנה... באמצע הקולות והברקים בורא עולם פתאום עוצר ואומר לך: ואלה המשפטים... תדע לך שזה חשוב לי מאוד מאוד... אל תקל ראש בזה...

זו הסיבה שפרשת משפטים זה חלק בלתי נפרד מפרשיות השובבי"ם: בשלמא פרשת שמות וארא באי בשלח... נו... זה עוסק ביציאת מצרים... בכל העניין הניצוצין קדישין שהיו צריכים לצאת מקליפת מצרים... בשלמא יתרו... זה מתן תורה... מה יש פה להבין... אבל משפטים?? למה משפטים זה תמיד שובבי"ם (גם לא בשנה מעוברת)?? כי אם שובבי"ם זה עניין של קדושה... אז תדע לך שזהירות בדיני ממונות זה חלק מעסקת החבילה של קדושה... **ולא פשוט להבין את זה!!! יש לנו נטיה לא להבין את זה!!!**

יתן ה' שנזכה בשבועות אלו האחרונים של שובבי"ם להיטהר ולהתקדש בקדושתו יתברך... אבל לא רק מה שנדמה לנו כקדושה... אלא הקדושה שהקב"ה מזמין... לפחות גם...

הבוס לא מרשה זהו!!! נקודה!!!

כל פעם שאני מוציא חוברת של "אז נדברו" לפני החגים... מתקשרים אלי מהדפוס ושואלים אותי: **איזה צבע** לעשות את דף הכריכה??? האם צבע צהוב או כתום או כחול או ורוד?? בקיצור: "שאלה מאד "גורלית" ו"כבדת משקל..." ואז אני יושב וחושב בין 12 שניות ל-14 שניות ואז אני עונה נניח צבע כחול... ופעם באמת התקשרו אלי מהדפוס לשאול איזה צבע ומשום מה לא עניתי לטלפון... אז ההדפסה התעכבה שלושה ימים... וכשהייתי בהלם מה קרה שזה התעכב?? אמרו לי: מה נעשה... לא אמרת לנו איזה צבע... **והם צדקו!!!** אם הלקוח לא אמר להם איזה צבע... הם באמת לא יכולים לזוז קדימה... כמובן... שבאותה שניה שלפתי להם... נו... שיהיה צבע טורקיז... העיקר שיצא כבר... וקדימה... תוך דקה החוברת כבר היתה בכבש הדפוס...

עכשיו: תאר לעצמך שהיה לי תלמיד מובהק... אבל ממממזה מובהק... על כל הראש... והוא היה מגיע אלי בהכנעה ושואל אותי: רבה... תורה היא וללמוד אני צריך... למה החלטת שהחוברת הפעם תצא דווקא בצבע כחול?? **מאי טעמא** דווקא בכחול??

נו... בינינו... מה הטעם?? לא חייב להיות שיש טעם... וגם **לא צריך** שיהיה לי טעם מנומק למה צבע כחול... זה סתם חוק! ככה אמרתי!! כי היות ויש פה שיקול טכני שכל פעם החוברת תצא בצבע אחר... ולכן כל פעם אני צריך לעמוד מול שלל צבעי הקשת ולהחליט על איזשהו צבע מסוים... אז הפעם משום מה בחרתי כחול... **אבל!!! תאר לעצמך שאותו תלמיד "מובהק" לא היה מרפה...** הוא היה ממשיך וטוען: לא יכול להיות שאין טעם!! הרי בדפוס התעכבו שלושה ימים ולא הדפיסו... למה?? כי הם לא ידעו איזה צבע... מה זה אומר?? זה אומר שהנושא של הצבע הוא באמת סוגיה כבדת משקל... ההרואיה שבמשך שלושה ימים הדפוס לא הצליחו להכריע איזה צבע... נו... אז כנראה שכן יש איזשהו טעם עמוק למה הכרעת דווקא כחול?? אז נניח שאני מצד עצמי מתחמק וטוען שאין שום טעם למה החלטתי דווקא על צבע כחול... אבל עדיין!! אם באמת אין בזה שום טעם... אז למה הדפוס התעכבו כ"כ?? למה הם לא החליטו על איזה צבע מסוים... ויאלה... מריצים את זה??

מה התשובה??? לא!!! יש הבדל גדול מאד ביני לבין הדפוס!!!

לדפוס עצמו יש **טעם מאד מאד כמוס ומנומק** למה הם בשום אופן לא יגשו להדפסה עד שאני לא אגיד להם איזה צבע... **מה הטעם שלהם??** הטעם הוא שלעיסקה הזו **יש בוס!!!** יש פה לקוח שהוא הבעלים של החוברת הזו!! ולכן הוא ורק הוא הבעלים להחליט מה הצבע של החוברת ולאף אחד אחר אין רשות לקבל החלטה בנושא הזה... ולכן הדפוס לא יזוזו מילימטר עד שהבוס לא יגזור אומר איזה צבע!!!

עכשיו... אחרי!!! אחרי שאני הבוס צריך לקבוע איזה צבע... עכשיו מה הטעם שאני החלטתי דווקא צבע כחול? זה כבר לא שאלה... לזה לא צריך טעם... אני צריך להחליט משהו... אז ככה החלטתי זהו...

הבנת מה אמרתי??? הבנת את המשל??? כעת ניגש לנמשל:

למשפטי התורה יש טעם!! מה הטעם של משפטי התורה???

לכל משפטי התורה ביחד **יש טעם אחד ויחיד!!!** והוא: יש לעולם הזה בוס!!! וכל בעיה או סיטואציה שמתעוררת בעולם מה צריך לעשות הבוס צריך לקבוע... הבוס צריך להכריע ולקבל החלטה... עכשיו: מה הוא בדיוק יחליט?? **זה כבר חוק!!!** איזה צבע בדיוק הוא יחליט... איזה קנס הוא ישית... האם 30 שקל או חמישים... זה כבר חוק!!! זה כבר דבר שאין בו טעם וברמה העקרונית גם לא צריך שיהיה בו טעם... (אמנם למעשה יש בו טעם... כמו שלכל חוקי התורה יש טעם... אבל מצד המשפט שבזה כבר לא צריך שיהיה טעם... עצם זה שהבוס צריך לקבוע זה כבר טעם מספיק...) כלומר: כשאנחנו אומרים שלמשפטי התורה יש טעם... אין הכוונה שכל דין שנאמר בהלכות שור בור מבעה והבער נושא שכר ושוכר בהכרח שיש בו טעם!!! (ש... ש... שאם אכן כך היה... אז גם לו יצויר שהתורה לא היתה אומרת לנו את זה... גם היינו אמורים להגיע למסקנה הזו לבד... וזה ממש לא!!! בורר שלא!!)

אלא מאי??? הטעם האחד ויחיד שיש לככל משפטי התורה כאחד זה שיש **כאן בוס!!!** וממילא כל בעיה או פרובוקציה שמתעוררת... הרי הכתובת היא הבוס... שהוא יקבל החלטה... שהוא יגיד מה עושים... שהוא יעשה את הפשרה ואת הסדר הטוב. **אני מאד מקווה שהבנת**

ישנם שני סוגי שאלות: **יש מי???** ו**יש למה???**

כשאני הולך ברחוב ואני פתאום רואה משהו מוזר... פתאום סגרו את הכביש... פתאום יש הפסקת חשמל... כאן אני שואל **למה???** למה זה ככה?? אבל אם אני נכנס לבית מדרש של בעלזא ואני מתיישב שם בלי חליפה... ומגיע בעלזא חסיד ומעיר לי שכאן צריך לשבת "שחורים" ולא "לבנים..." ומשום מה לא מוצא חן בעיני שהוא מעיר לי... כאן אני לא שואל אותו **למה...** כי פה לא הנושא **למה...** פה הנושא הוא **מי!!** סליחה... **מי אמר** שצריך לשבת פה עם כובע וחליפה?? **מי** קבע?? **מי** החליט?? ואז החסיד עונה לי: אתה שואל **מי??** **הבוס!!! הרוב שליט!!!** הוא הורה שצריך לשבת פה עם חליפה ולא להוריד אותה... אה... ככה הבעלזא רוב אמר? בבקשה... אם הוא אמר אני מכבד... אני מיד לובש חליפה... רגע... **אבל למה??** למה ככה הבעלזא רוב אומר??

פה--- **למה** זה לא שאלה... כי אני נמצא פה כעת בתוך השטח הפרטי של בעלזא... וכאן הבוס מחליט!! וממילא **למה** ככה הוא החליט זה לא הנושא... אתה רוצה?? תצא מפה... תעמוד מבחוץ... ושם תוכל להתחיל להתווכח אידיאלוגית **למה...** מה העניין... אבל כל זמן שאתה פה... בתוך הטריטוריה של המקום הזה... כאן אין צורך להסביר **למה...**

על אותו משקל במשפטי ה'!! כשאומרים לנו שמשפטי ה' זה מצוות שיש להם טעם!!! זה לא מחייב בהכרח שלכל מצוה יש טעם מנומק **למה**

בדיוק ככה ולא אחרת... הטעם היחיד שמעסיק אותנו הוא שהתעוררה פה איזושהי בעיה... שמישהו פה צריך להכריע... **ומי???** **מי** אמר?? **מי** יקבע?? הבוס!!! זה הטעם היחיד שעומד מאחורי **משפטי התורה!!!**

עד כאן הגדרות קצת דקות ואולי קצת קשות להבנה... אבל---

תכל'ס: כלפי מה הדברים אמורים??

תשמע סיפור: ישבתי פעם ליד יהודי זקן וכשוט... ואז הוא אמר לי בתמימות ספונטנית: אתה יודע למה אסור לעשות עבירות?? כי זה לא העולם שלנו!!! זה עולם של הקב"ה!!! ולכן הוא קובע מה עושים פה!!! והיות והוא לא מרשה לעשות עבירות **בשטח הפרטי שלו** אז אתה לא יכול לעשות עבירות!!! אם אתה רוצה לעשות עבירות תחפש לעצמך עולם אחר (חס ושולם. לית אתר פנוי מיניה) אבל כל זמן שאתה פה... אתה צריך לדעת שזה שטח פרטי של הקב"ה... **והוא לא מרשה! נקודה!!!**

מה אתה אומר על המשפט הזה??? זה משפט כ"כ פשוט... כ"כ תמים... אבל כשאני שמעתי את זה הייתי ממש בהלם!!! כי בחיחחיים לא חשבתי על הכיוון הזה!!! אף פעם לא חשבתי על יראת שמים ממקום של **שטח פרטי והכניסה לזרים מותנית בעמידה בתנאי המקום!!!** על כזו גישה פשוטה ואמיתית אף פעם לא חשבתי... בינינו... אסור לחלל שבת... למה?? כי... כי ה' ישמור... מה... השתגעתי?? מי שלא שומר שבת הוא... הוא לא יהודי... איפה היראת שמים שלך...? תתבייש... זה חיוב סקילה... נפלת על הראש?? נכון... הכל טוב ויפה... כל ההסברים האלו הם יציב ונכון וקיים... אבל ההללו... תחשוב רגע על הסיבה הבסיסית ביותר שאותו זקן אמר לי: אתה יודע למה אסור לחלל שבת?? כי **העולם הזה הוא שטח פרטי של הקב"ה!!!** ואם הוא לא מרשה לחלל שבת... אז אתה לא יכול בשטח הפרטי של בורא עולם להתנהג בניגוד לרצונו... זה הכל!!! רק מה?? אנחנו... מרוב שהתקדמנו הלאה... מרוב שאנחנו פרומערס ויודעים כמה צריך להיזהר במצוות וכמה צריך להיות יראי שמים... וכמה הקב"ה חפץ בעבודת ה' שלנו וכו' וכו'... מרוב שהתקדמנו הלאה... שכחנו את הנימוק הנימוסי והקר ביותר: **זה עולם שלא שייך לך!! זה עולם של הקב"ה!! והוא קובע פה!!!**

יש ספר קריאה מאד מומלץ... קוראים לספר הזה **"הכל לאדון הכל" - "ALL FOR THE BOSS"** מסופר שם על קורות חייו של יהודי גדול ומרומם שקראו לו הרב הרמן שהתגורר בארה"ב באותן שנים קשות כשעדיין היתה שם שממה רוחנית מוחלטת... והוא למרות הכל הצליח להישאר שם נאמן לה' ולתורתו ולגדל בתוך ארה"ב משפחה של יראים ושלימים שצמחו מהם גדולי תורה...

נו... אין??? **אין בארה"ב של פעם אפשר להישאר**

אז בספר הזה רואים גישה אחת לאורך כל הדרך:
הבוס!!! אדון הכל!

החינוך שהרב הרמן הכניס לילדים שלו בעצמות... זה שהקב"ה הוא הבוס!!! הוא אדון הכל!!! הוא קובע!!! וזה!!! זה מה ששמר עליהם בארה"ב המופקרת של פעם... אתה יודע למה דווקא זה שמר עליהם??

כי באמריקה של פעם אנשים התחילו לחלל שבת... למה?? **כי הבוס** דרש לחלל שבת. מגיע הרב הרמן ובמקום להתחיל לחנך את הילדים למסירות נפש עילאית איך מתמודדים מול הבוס שמחייב אותם לעבוד בשבת. הוא פשוט גילה להם שהקב"ה הוא הבוס!!! זה הכל!!!

במקום שתנצל לקב"ה ותגיד לו: רבש"ע... מה אעשה... **הבוס** פשוט מכריח אותי לחלל שבת... **ההיפך הגמור!!!** תתנצל בפני המעסיק שלך... ותגיד לו... מה אעשה... **הבוס שלי** לא מרשה לי לחלל שבת...

אני רוצה שתבין: אם הרב הרמן היה מחנך את הילדים שלו רק למסירות נפש מול הבוס... נו נו... או שזה היה מצליח או שלא... סו"ס הבוס הוא בוס... ובשביל להתמודד מולו צריך המון תעצומות נפש... או שיש לך את זה או שאין לך... אבל ברגע שאתה מקבל חינוך שיש בו נתון פשוט: נתון שלא שייך בכלל למסירות נפש... **נתון משפטי ששמו בוס!!!** הקב"ה הוא הבוס וזהו זה!!! כאן כבר לא צריך תעצומות נפש בשביל להתגבר... מה אתה רוצה שאני אעשה... הבוס שלי לא מסכים שאני אחלל שבת... נקודה!!! **ואת זה לא חניכו אותנו!!!** על זה לא קיבלנו חינוך!!! כי אנחנו כ"כ בפנים... אנחנו כ"כ התקדמנו הלאה בעבודת ה'... שאף פעם לא הפגישו אותנו עם השלב הבסיסי הזה!!

אני רוצה רק לחדד את הנושא הזה: אני קבלתי חינוך בבית שצריך לקרא ק"ש... וקבלתי חינוך גם לעוד משהו... שאסור לגנוב!!! ומשום מה!!! זה שאסור לגנוב זה נכנס לי בעצמות ונכון לעכשיו יש לציין שעד כה לא מצאתי את עצמי מתמודד מול נסיון אם לגנוב או לא... החינוך שחינו אותי שאסור לגנוב מחזיק חזק עד היום!!! ואילו החינוך שחינו אותי שצריך לקרא ק"ש של שחרית... נו נו... למרות שחינו אותי לזה חזק. עדיין מצאתי את עצמי בתקופות מסוימות בתור בחור מתמודד לפעמים בניסיון חלילה לפספס ק"ש...

מה יש??? **מה ההבדל???** למה בחינוך שאסור לגנוב ההורים שלי כ"כ הצליחו להכניס לי את זה בעצמות ואילו בק"ש החינוך הצליח קצת... קצת פחות חזק?? **אתה יודע מה ההבדל??**

שכשהייתי ילד קטן והושטתי יד לחפץ שלא שייך לי... אמא שלי תפסה את היד שלי חזק ואמרה לי **זה לא שייך לנו!!!** זה שייך לשכנים וזהו!!! כאן נגמר הסיפור!!! פעם פעמיים שלוש זה קרה ואז נכנס לי לראש נתון פשוט וקר שמה שלא שייך לי אני לא נוגע בו... זהו!!! נקודה!!!

אבל כשזה הגיע לק"ש של שחרית... שצריך לקום ולקרא ק"ש... כאן המנגינה היתה... נו... קרישמע... דאורייתא... אתה יודע מה זה להפסיד ק"ש?? זה עול מלכות שמים... מעוות לא יוכל לתקון... כאן המנגינה היתה... תקשיב... זה מאד מאד חמור ומאד חשוב... נו נו... אם זה חמור כ"כ... כאן כבר ימים יגידו... והזמן יעשה את שלו... ואני פתאום אפגוש כל מיני טיפוסים שלא כ"כ מקפידים על זה... ואז אני אתקרב ופתאום זה נראה לי פחות חמור... ולא כ"כ חשוב כמו שחינו אותי... כאן זה כבר נושא לדיון... אבל אם הייתי מקבל חינוך יקה שצריך לקרא ק"ש באותה מנגינה שקבלתי חינוך שלא לגנוב... כמו שאסור לגנוב כי זה לא שייך לנו!!! ככה הייתי מקבל חינוך שצריך לקרא ק"ש כי העולם שייך לבוס!!! וזה הסדר יום שהבוס קבע!!! וחייבים להישמע לכללים... אם הייתי מקבל כזה חינוך... אז כמו שלגנוב אני לא גונב כי זה לא שייך לי... ככה הייתי קורא ק"ש כי העולם שייך לבוס והוא רוצה תיפקוד... (אגב: זו הסיבה שבאיזשהו מקום הוכח היסטורית שהחינוך היקי הוא החינוך שמחזיק הכי חזק!!! **ולמה???** כי יקה לא מחנך את הילדים שלו כמה זה עבירה חמורה ועד כמה זה אסור... הוא יקה!!! יקה מחנך שזו התכניה של העולם!!! יש בורא והוא נתן סדר יום!!! וככה צריך לעשות... זהו!!! זה הכל!!! ברגע שזה התכניה... אז אנחנו בכלל לא נכנסים למאבק של ירא"ש... עד כמה אני בחיזוק... ועד כמה אני בריפיון... זה לא הנושא... זו התכניה של הבוס!!! נקודה!!!)

היה פעם בחור שהיו לו נפילות רוחניות והוא היה מתקשר אלי שוב ושוב... תחזק אותי... תן לי כח להתגבר ולעמוד בניסיונות... ניסיתי מה שאני יכול... בהתחלה הסברתי לו עד כמה זה חמור מצד אחד... ומצד שני הסברתי לו כמה ההתגברות שלו חשובה ויקרה אצל הקב"ה... **ואחרי הכל!!! בשורה התחתונה...** תכל'ס... כשהגיעו רגעים קשים זה לא תמיד עבד... סו"ס הניסיונות יותר חזקים מהחיזוקים שלי... עד שיום אחד כנראה נגמרו לי כל החיזוקים ואז מחוסר ברירה אמרתי לו: **תקשיבו!!! העולם הזה שייך לקב"ה!!! והוא קובע פה!!!** והוא לא מרשה לעשות אחד שתיים שלוש... זהו!!! הוא פשוט לא מרשה!!! זהו!!! לילה טוב...

והנה... אחרי כמה שבועות אותו בחור מתקשר אלי ואומר לי: הופה!!! זה הדבר שהחזיק אותי הכי חזק!!! המשפט הפשוט והנדוש הזה שאמרת שהעולם לא שייך לי אלא לקב"ה והוא לא מרשה!!! זה המשפט שהכי תפס אותי והכי החזיק אותי... **מה קרה???** עד היום אמרו לי שזו עבירה מאד חמורה... נו נו... אז כל פעם אני בודק את הדופק האם זה עדיין כ"כ חמור... או שבדיק עכשיו אני נמצא באווירה ובמקום שזה נראה ממש לא חמור... עד עכשיו אמרו לי כמה כדאי לי להתגבר... ואיזה שכר... נו נו... עכשיו אני לא רואה כלום בעיניים... אני רק רוצה את זה וגמרנו... אבל ברגע שאמרו לי: ההלו... יש פה בוס והוא פשוט לא מרשה!!! **זהו!!! פתאום זה הסתדר לי בראש!!!** זה לא משנה עד כמה זה חמור ועד כמה כדאי לי להתגבר... זה לא הנושא וזה לא תלוי בזה... הנושא הוא העולם לא שייך לי!!! יש כאן בוס!!! והוא פשוט לא מרשה!!!

זהו!!! **הבנת מה קרה פה???** עקפנו את ההתמודדות... במקום שהבן אדם יבדוק לעצמו את הדופק הרוחני... האם אני בחיזוק או בריפיון... עזוב... זה לא קשור אליך... הבוס לא מרשה! נקודה!!!

אני מכיר כמה וכמה בחורים צעירים שיש להם יצר הרע מיוחד לגנוב מהמטבח של הישיבה... (מי לא מכיר... כולנו היינו צעירים) ויום אחד המנהל הגשמי של הישיבה התפוצץ עליהם... מה זה צריך להיות?? אתם גנבים דאורייתא!!! איך יכול להיות שבחור ירא שמים נתפס בקלנו כשהוא עושה את הפשע האפל ביותר ששמו גניבה?? אותו מנהל התקשר אלי מזועזע ואמר לי: שחייבים לעורר בעלון אז נדברו על חומרת האיסור של גניבה... הוא אומר לי: תכתוב שלגנוב זה איסור חמור מאד מאד... **צחקתי ואמרתי לו: תנוח דעתך!!!** הבחורים האלו שתפסת אותם שהם גונבים ממנון הישיבה... זה לא שהם שכחו את איסור גניבה... זה לא שהם צריכים להתחזק במושג המוסרי והאנושי שאסור לגנוב...

רק מה??? יש להם באג נקודתי... שהם פשוט לא קלטו שהממון של הישיבה **לא שייך להם!!!** זו הבעיה היחידה שלהם!!! ברגע שהם יקלטו שהממון של הישיבה **לא שייך להם...** זהו!!! הם לא יעלו על דעתם לגנוב... בדיוק כמו שהם לא מעלים על דעתם לפרוץ לבית של השכן ולגנוב כלי כסף...

(כן... לא ניכנס כעת לנושא... אבל יש כזה באג לבחורים צעירים שהם לא קולטים שממון הישיבה הוא לא שייך להם!! **אגב:** הבאג הזה לא פוטר אותם מחיובי תשלומין ולקבל על הראש... אבל זה כן אמור להרגיע את מי שלא מכיר את הניואנסים של הצעירים... שלא יחשוש שיש לו עסק עם פושע מסוכן שמחר מגיע אליו הביתה עם סולם עשר מטר ולוקח לו את כל הוויטרינה... לא... תנוח דעתך... תרגע...)

כן!!! על אותו משקל באופן כללי בעבודת ה'... כשיש לנו כל מיני ניסיונות ומעידות בעבודת ה'... לא תמיד זה נובע כ"כ מחוסר יראת שמים... לפעמים אנחנו פשוט צריכים לשנן לעצמנו: ההלו... **העולם הזה שייך לקב"ה והוא פשוט לא מרשה!!! זה הכל!!!** זו המשבצת של החלק בתורה ששמו "משפטים"!!! הגישה מהזוית של אדון הכל!!! תן לבוס להחליט ולקבוע!!! אבל כמובן שאסור לשכוח שיש עוד חלקים... וחוז משפטי ה' יש תורת ה' ופיקודי ה'... ומבחינה מסוימת תורת ה' זו גישה כמעט הפוכה לגמרי ממשפטי ה'... אדרבה... בדרך כלל יהודי אמור לגשת לעבודת ה' מתוך גישה מרוממת שאני שותף מלא של הקב"ה במעשה בראשית!!! ומהמקום הזה אסור לי לעשות עבירות... ואם תשים לב זו גישה בדיוק הפוכה מהזוית המנוכרת של הבוס שלא מרשה זהו!!! אז נכון... בשביל זה יש לנו כמה וכמה חלקי תורה... ועל זה נאמר: משפטי ה' אמת **צדקו יחדיו!!!** מה פירוש צדקו יחדיו?? **תורת ה'** תמימה... **עדות ה'** נאמנה... **פיקודי ה'** ישרים... **מצוות ה'** ברה... **יראת ה'** טהורה... **ומשפטי ה'** אמת... וצריך את כל המכלול ביחד... צריך מצד אחד לדעת שיש בוס... ומצד שני לדעת שאני שותף ומצד שלישי יש יראת ה' ופיקודי ה' וכולם ביחד **צדקו יחדיו.....**

הכל היה שווה רק בשביל להוציא את עיניהם של רודפי הריב והמדון.

אמצע סדר ב' בבית המדרש בכפר ברעם... ר' חצקל ור' בערל שני תנאים... לומדים באותו בית מדרש... יש להם הרבה יוכיחים משותפים בלימוד... והנה... ר' חצקל יושב כעת עם החברותא שלו בצד ימין... ואילו ר' בערל יושב כעת וגורס את השמועה... ולפתע הם שומעים מבחוץ צעקות... עקשען... בלגן... אבל הם לא מפסיקים באמצע... הריחא דאורייתא ממשיכה כרגיל... אבל בשלב מסוים... פתאום התחילו להיכנס כל מיני ילדים ומשועממים לבית המדרש... הם מסתכלים... מצביעים על ר' חצקל ומתלחשים על ר' בערל... בקיצור: בשלב מסוים כולם הבינו שמשהו פה קרה... וזה קשור איכשהו לר' חצקל ולר' בערל... עד שמישהו אחד הגיע והודיע לר' בערל את ההודעה המעציבה... **אל תשאלו! השור שלך מת!!!** מה??? מת??? מת... מת... מת... איך מת??? מה? למה? בקיצור: תוך כמה דקות התברר שקרה משהו מאוד מאוד לא נעים... השור של ר' חצקל... כן... ר' חצקל הת"ח שיושב כאן... השור שלו נגח את השור של ר' בערל למוות!! אוי אוי... איזה לא נעים... הנייעסנים של העיירה כבר התחילו לחמם מנועים... האם הולך לפרוץ כעת סכסוך בין שני הידידים ר' חצקל ור' בערל... **אבל טעיתם בגדול!!!!** ר' בערל וגם ר' חצקל שניהם צורבא מרבנן... שניהם עובדי ה'... וכשאצלם קורה משהו כזה... הם לא מאבדים עשתונות... הם לא הולכים לריב... הם עושים מה שצריך לעשות... ואכן שנתים לאחר האירוע כבר נפגשו ר' חצקל ור' בערל באוירה ניווחה... ר' חצקל התנצל בדמעות... מאוד לא נעים לי מה שקרה... כמובן שזו אחריותי!!! ואני אשלם... **אבל זה לא אשמתי!!!** השור שלי תם... הוא מעולם לא התנהג ככה... לא היה לזה תקדימים בעבר... וממילא לא הייתי מחויב לשמור עליו... כך שזה לא אשמתי... אבל זה כן אחריותי ואני אשלם כדון התורה!!! שניהם יצאו לזירת האירוע לבדוק מה צריך לעשות... **ובכן... הסיפור בקצרה היה כך:** השור של ר' חצקל יצא הבוקר... ואז הוא ראה את השור של ר' בערל... **ולפתע!!! מסיבה לא ברורה!** פתאום השור של ר' חצקל נתקף בעזות "דקדושה" והתחיל לדוור לכיוון השור של ר' בערל ונגח אותו... והעיף אותו בעוצמה לכיוון הוואדי הסמוך... השור של בערל לא הגיע לחצי ההר עד שנעשה איברים איברים... כוחות ההצלה והמשטרה מטעם ב"ד הגיעו ודבר ראשון תפסו את השור המפגע והכניסו אותו למשמר... לבנתיים הוזעק הוויטרנאר והשמאי שמתעם ב"ד **לבדוק מה שצריך!** אז דבר ראשון הוא בדק האם השור חיי... ולאחר כמה דקות הוא נאלץ להודיע בצער על מותו של השור... אבל לא רק בשביל זה הוא הגיע לפה!!! הוא הגיע לכאן בעיקר בשביל לשום כמה השור הזה שווה כעת!!! (מלומר: אילו הוא היה חי עכשיו כמה הוא היה שווה...) ומה שיצא זה 2000 שקלים... ואח"כ הוא גם העריך כמה שווה הנבילה... סו"ס גם אם השור מת וא"א לאכול אותו... אבל עדיין יש את העור שהוא גם שווה כסף... וגם הנבילה עצמה היא מאכל לכלבים וכו'... ומהערכה יצא שהנבילה כעת כמות שהיא שווה 400 שקל!!! כעת... כשהגיעו ר' חצקל ור' בערל לזירת האירוע... השמאי התיישב יחד איתם לתת להם תמונת מצב... **אז ככה: טען השמאי:** לפי השמאות השור הניזק היה שווה 2000 שקל!!! והיות וכאן מדובר בשור **תם** שנגח... והתורה מחייבת רק חצי נזק... א"כ זה יוצא 1000 שקל... **אבל!!! חכה... יש עוד כמה חישובים.** דבר ראשון: הנבילה שווה 400 שקל וזה אמור להתקזז מהנזק... אז ייצא שהנזק הוא רק 1600 (וא"כ חצי נזק זה רק 800 ולא 1000...) **אבל!!! טען השמאי:** יש פה פרט חשוב שצריך לקחת בחשבון... שהשור הניזק נפל לואדי ושם הוא מת ונהיה נבילה... ובשביל לקזז את השווי של הנבילה... בשביל זה צריך להעלות אותו מהוואדי!!! ולהעלות שור מת מואדי זה סיפור שעולה כסף **חה על חשבוננו של המזיק**... סו"ס הנבילה נפלה לשם באשמת דחיפתו של השור המזיק... כך שכבר אי אפשר לדעת... יתכן שזה כבר לא ריווחי... (אתה תרצה להעלות את הנבילה כדי לחסוך 400 שקל... ותכלס ההובלה והסבלות תעלה לך גם 400 שקל...) **אבל השמאי לא סיים!!!** בשביל לגמור את כל החישובים צריך להעריך גם את השור המזיק בעצמו... את ה"חתך" בעצמו... כמה הוא שווה... כי דין תורה הוא ששור המזיק משלם רק מגופו... (מגופו הכוונה שלא צריך לשלם יותר מהשווי הכלל של השור המזיק בעצמו) השמאי הלך לראות את השור המזיק והעריך את השווי שלו... ויצא שהוא שווה 1800 שקל... תכל"ס... בשורה התחתונה מה שיצא שמכאן ואילך ר' חצקל ור' בערל נהיים שותפים בשור!!! יש לנו כאן שור ששווה 1800 שקל... פעם השור הזה היה שייך כולו לר' חצקל... אבל מכאן ואילך... 60% אחוז מהשור בערך שייך לר' בערל... ועוד 40% שייך לר' חצקל... ואל תשאל... תוך כדי שהשמאי של ב"ד בודק את השור ולעשות את החלוקה... לבנתיים ר' חצקל ור' בערל התחילו לדבר בלימוד בסוגיית שור שווה מאתיים... ואז התחילו ביניהם צעקות... ויכוחים עד לב השמים... כל הנייעסנים הגיעו... אוה... הנה... התחיל העקשען... אבל מהר מאוד התברר שהם בכלל מדברים בלימוד... בריתא דאורייתא... וממש בלי לשים לב לר' חצקל יצא מתוך הסוגיה לטובתו של ר' בערל... ור' בערל יצא לטובתו של ר' חצקל... ואצל שניהם זה לא הגיע מטוב לב... אלא הראש שלהם בכלל נמצא בסוגיה... כל הנייעסנים ובעלי המחלוקת התאכזבו קשות ונעלמו מהשטח מחוסר עניין... ותכל"ס: מה שהוחלט בבית דין... שלעת עתה נעשה פשרה... שעל כל ארבעה ימים שהשור יהיה אצל ר' בערל הרי שלושה ימים כנגד הוא יהיה אצל ר' חצקל... (תעשה את החישוב פחות או יותר)

להידודי:

א. "אם זרחה השמש עליו..." "כגון אב החותר לגנוב ממון הבן, בידוע שרחמי האב על הבן ואינו בא על עסקי נפשות", משמע דדוקא אב שחותר לגנוב ממון בנו, אבל בן החותר לגנוב ממון אביו, חושדין אותו שבא על דיני נפשות, וקשה: הדנה גבי דוד שנגזר עליו "הנני מקים עליך רעה מביקך", חשש הרבה, "שמא עבד או ממזר דלא חיים עליו", אבל כששמע שהוא אבשלום, אמר "מזמור לדוד בברחו" אמר "סתם ברא דרחים על אבא" (ברמ"א: משמע שבן לא מגיע על עסקי נפשות?)

ב. המוה את חברו בגדלת, ונעשתה מכוה, ועלו כמכוה זו סימני צרעת (לשיטת הרמב"ם דס"ל דמכוה עצמה חשיבה צרעת לענין דאי אבא סימנים מוחלט הוא) והסגירו והחלט, האם הייב החובל לשלם לו שבת ואפילו בושת כל ימי הלוטו?

ג. צ"ע: אשה שנגבה, ואח"כ נשאת לאיש, ונכנסה לרשותו, האם ה"ל "שינוי רשות", וקנה הבעל את הנגיבה ונתחייב דמיו? עוד יש להסתפק: אם האשה הכניסה לו צאן או שה גנוב, האם חייבת ד' הו' מדין "גנב ומכר"? דהא יש לומר דכיון דקיי"ל דבעל זוכה בנכסי מלוג של האשה תחת החיוביות לפדיונה, נמצא א"כ דנכסי מלוג אלו קנויים לו וה"ל כמכר?

חור באוזן!!! לא פחות ולא יותר!! זה מה שעושים לעבד עברי שלא רוצה לעזוב את אשתו השפחה בבית האדון... חשבת פעם על החור הזה באוזן? מה פשרו של חור זה?

שמעתי הרגש מעניין בעניין זה:

למי שידוע... אוזן שיש לה חור... זה דווקא לא נורא בכלל... גם אחרי שיש לאוזן חור היא עדיין ממשיכה לשמוע מצוין... אפילו בלוטוס אפשר להמשיך להצמיד לה... אפילו אוזניות... בקיצור: עסקים כרגיל... אז מה בכל זאת עושה החור???

החור הוא תזכורת אילמת לאוזן: כן... אוזן אוזן... אבל יש לה חור!!! עסקים כרגיל אבל אל תשכח שיש פה חור!!!

זה העומק שטמון באותו חור!!!

התורה נותנת לעבד עברי את הזכות לבחור ולהחליט האם אני רוצה להתרום ולהשתחרר ולהקים חיי משפחה מרוממים של עבד ה' ולא עבד לעבדים. או לחילופין: באותה מידה התורה מכבדת את הבחירה של העבד וזכותו לבחור להמשיך להיות עבד... להמשיך להיות אדם פשוט ונחות... **זכותך המלאה... אין שום בעיה... אבל!!! שתדע לך שיש לך חור!!!** זה שהתורה מכירה באפשרות כזו שאתה נמצא במדרגה נמוכה... ו... זה מה שאתה!! זו הסחורה!!! אבל גם אז התורה נותנת לך סיכוי... ורוצה שתשאר עם תזכורת... שאפשר להיות יותר... **תזכור שיש לך חור!!!**

אנחנו לא אנשים מושלמים... יש לנו כל מיני חורים בעבודת ה'... הברהמ"ז שלי היא לא מי יודע מה... וגם עוד כמה נושאים בעבודת ה'... לא נורא!!! לא חייבים להיות מושלמים מיד... אבל לפחות לזכור שיש חור!!! אם אני אזכור שיש לי חור בבהמ"ז אז יום יבא ואני אסתום את החור הזה... אבל אם אפילו לא אזכור שיש לי חור... אז מי יודע... אולי אף פעם אני לא אתחיל אפילו לעבוד את זה... זה פשרו של חור!!! מותר שיהיו חורים!! אבל שיהיה להם תזכורת!!!

